

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0913.4.PIEL2.F.OiETwWCHP-RiP	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Opieka i edukacja terapeutyczna w ranach przewlekłych i przetokach
	angielskim	<i>Therapeutic care and education in chronic wounds and fistulas</i>

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	II stopień
1.4. Profil studiów*	praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Prof. dr hab. Dorota Kozieł
1.6. Kontakt	dorota.kozieł@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	j. polski
2.2. Wymagania wstępne*	

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	wykłady, ćwiczenia	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Budynek UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Egzamin, zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład aktywizujący, praca w grupach, próba pracy, e-learning	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Szewczyk M.T.: Leczenie ran przewlekłych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2019. 2. Bazaliński D., Kózka M.: Odleżyny w praktyce klinicznej. Zapobieganie i leczenie. PZWL Warszawa 2021. 3. Leczenie Ran. Oficjalne pismo Polskiego Towarzystwa Leczenia Ran. Publikowane standardy postępowania w ranach przewlekłych.
	uzupełniająca	1. Szkiler E.: Poradnik pielęgnacji ran przewlekłych. Evereth Warszawa 2014. 2. Jawień A., Szewczyk M.T.: Kliniczne i pielęgnacyjne aspekty opieki nad chorym z owrzodzeniem żylnym. Termedia Wydawnictwo Medyczne. Poznań 2008. 3. Grey J.E., Harding K.G.: Leczenie ran w praktyce. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2010 4. Walewska E. (red.), Ścisło L. (red.) Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2012.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1 Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

C1. Student pozna i zrozumie metody klasyfikacji ran przewlekłych, nowoczesne metody terapii oraz zakres przygotowania pacjenta i jego rodziny do profilaktyki powikłań, samopielęgnacji i samoobserwacji.

C2. Student nauczy się planowania działań pielęgnacyjnych wobec pacjentów z ranami przewlekłymi oraz przetoką

C3. Student dysponuje wiedzą dotyczącą aspektów prawnych leczenia ran.

Ćwiczenia

C1. Student zaplanuje proces leczenia i edukacji pacjenta z raną przewlekłą uwzględniając etiologię choroby i nowoczesne metody terapii.

C2. Student scharakteryzuje zasady postępowania z raną zakażoną i w powikłaniach stomii.

Zajęcia praktyczne/symulacje medyczne

C1. Student zastosuje nowoczesne standardy postępowania z raną czystą i zakażoną, dobiera opatrunki specjalistyczne, terapię podciśnieniową.

C2. Student przeprowadzi edukację chorego z raną przewlekłą i przetoką z uwzględnieniem etiologii choroby i przygotowuje chorego do samoopieki.

C3. Student wykona i zinterpretuje badania diagnostyczne w celu klasyfikacji do dalszego leczenia chorego z raną.

4.2 Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

1. Rany: rodzaje, proces gojenia się ran przewlekłych. Czynniki miejscowe i ogólnoustrojowe wpływające na proces gojenia się ran. Zakażenia ran przewlekłych.
2. Żylne, tętnicze i mieszane owrzodzenia kończyn dolnych.
3. Patogeneza i leczenie zespołu stopy cukrzycowej.
4. Odleżyny- etiologia, charakterystyka, proces gojenia się ran odleży nowych, postępowanie miejscowe.
5. Opieka nad chorym z raną nowotworową.
6. Najnowsze osiągnięcia i możliwości leczenia ran. Rola hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych
7. Model opieki nad pacjentem z przetoką w okresie okołoperacyjnym; praktyczno-teoretyczne założenia modelu opieki nad pacjentem z przetoką. Sprzęt stomijny i jego refundacja. Wczesne i późne powikłania stomii.
e-lerning:
 1. Ocena rany. Diagnostyka, stopnie czystości. Metody zaopatrywania ran.
 2. Aspekty prawne w leczeniu ran. Kompetencje pielęgniarki, dokumentowanie, zasady refundacji wyrobów medycznych i sprzętu w leczeniu ran.
 3. Oparzenia, odmrożenia i rana urazowa.

Ćwiczenia

1. Ocena, klasyfikacja rany i metody zaopatrywania ran. Dokumentowanie leczenia ran.
2. Ocena stanu ogólnego i edukacja chorego z raną przewlekłą.
3. Profilaktyka owrzodzeń żylnych i tętniczych, zakrzepicy żył głębokich i powierzchownych, technika zmiany opatrunku, kompresjoterapia, profilaktyka zakażenia ran.
4. Diagnostyka zakażeń rany. Pobieranie materiału do badania mikrobiologicznego.
5. Zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych. Edukacja chorego i jego rodziny w zakresie obserwacji rany i zmiany opatrunku.
6. Edukacja chorego i jego rodziny w zakresie odleżyn.
7. Edukacja i profilaktyka u chorego zagrożonego rozwojem zespołu stopy cukrzycowej.
8. Zasady stosowania asortymentu stomijnego. Zmiany skórne w obrębie przetoki. Przygotowanie chorego ze stomią do samoopieki. Wyznaczanie miejsca stomii.

Symulacje medyczne:

1. Pomiar wskaźnika kostka-ramię, paluch ramię, ocena czucia i interpretacja wyników.
2. Stosowanie kompresjoterapii jedno i wielowarstwowej. Pomiar kończyny górnej (dobór rozmiaru rękawa kompresyjnego);
pomiar kończyny dolnej (dobór rozmiaru pończoch kompresyjnych).
3. Postępowanie z raną czystą i zakażoną z wykorzystaniem strategii higieny rany. Operowanie narzędziami i materiałem opatrunkowym. Wykorzystanie opatrunku biologicznego.
4. Postępowanie pielęgniarki w wybranych powikłaniach stomii jelitowej. Irygacja stomii. Sytuacje trudne związane z akceptacją stomii.

Zajęcia praktyczne

1. Organizacja opieki nad chorym z raną przewlekłą. Zaopatrywanie ran czystych, usuwanie szwów, zakładanie sterii-stripów.
2. Czynniki ryzyka zaburzające proces gojenia ran. Klasyfikacja i kliniczna ocena ran niegojących się. Ocena i zaopatrzenie ran zakażonych. Edukacja chorego w zakresie profilaktyki zakażeń.
3. Zasady doboru opatrunków specjalistycznych i terapii podciśnieniowej. Pobieranie materiału biologicznego z rany do badania biologicznego.
4. Pielęgnowanie pacjenta z odleżyną i raną nowotworową. Stosowanie koncepcji higieny rany, opracowanie rany, dobór opatrunku.
5. Pielęgnowanie chorego z raną urazową, oparzeniem, odmrożeniem.
6. Proces pielęgnowania chorego z owrzodzeniem kończyn dolnych. Ocena tętna na kończynach, wskaźnika kostka-ramię, stosowanie kompresjoterapii. Edukacja chorego w zakresie pielęgnacji rany i kompresjoterapii.
7. Pielęgnowanie chorego z zespołem stopy cukrzycowej. Opracowanie i zaopatrzenie rany w przebiegu zespołu stopy cukrzycowej. Edukacja chorego w zakresie pielęgnacji stóp.

4.3 Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY zna:		
W01	czynniki ryzyka, patomechanizm zaburzenia gojenia ran, klasyfikację i kliniczne metody oceny ran niegojących się oraz postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne zachowawcze i zabiegowe;	PIEL2P_B.W36

W02	zasady stosowania hiperbarii tlenowej, terapii podciśnieniowej, larw i biochirurgii	PIEL2P_B.W37
W03	współczesne koncepcje miejscowego leczenia rany niegojącej się, w tym rodzaje lawaseptyków, antyseptyków i opatrunków oraz zasady ich doboru i refundacji, zasady ogólnego leczenia ran niegojących się oraz metody wspomagające proces gojenia ran;	PIEL2P_B.W38
W04	zasady posługiwania się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi w procesie opracowywania i leczenia rany;	PIEL2P_B.W39
W05	zasady edukacji i przygotowania pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie profilaktyki występowania ran, ich powikłań oraz pielęgnacji ran niegojących się;	PIEL2P_B.W40
W06	zastosowanie kompresjoterapii profilaktycznej i leczniczej w chorobach układu żylnego i limfatycznego;	PIEL2P_B.W41
W07	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań, w tym zasady postępowania w powikłaniach miejscowych;	PIEL2P_B.W42
W08	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową, jego rodziny lub opiekuna do opieki nad pacjentem, zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji oraz zasady stałej i kompleksowej opieki nad pacjentem z przetoką;	PIEL2P_B.W43
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:		
U01	rozpoznać czynniki ryzyka zaburzające proces gojenia ran oraz sklasyfikować i klinicznie ocenić rany niegojące się;	PIEL2P_B.U39
U02	samodzielnie dobrać do rodzaju i stanu rany metody leczenia rany oraz nowoczesne opatrunki;	PIEL2P_B.U40
U03	stosować podciśnienie i terapię larwami w leczeniu ran przewlekłych;	PIEL2P_B.U41
U04	usunąć martwicę z rany, wykorzystując narzędzia chirurgiczne;	PIEL2P_B.U42
U05	doradzać członkom zespołu interdyscyplinarnego w zakresie profilaktyki ran i ich nowoczesnego leczenia;	PIEL2P_B.U43
U06	rozpoznać powikłania rany;	PIEL2P_B.U44
U07	założyć paski do zamykania ran;	PIEL2P_B.U45
U08	wykonać diagnostykę rany odleżynowej, owrzodzenia nowotworowego, oparzenia, odmrożenia, rany urazowej powierzchownej, owrzodzenia kończyn dolnych i zespołu stopy cukrzycowej;	PIEL2P_B.U46
U09	dokonać pomiaru wskaźnika kostka-ramię, paluch-ramię oraz zaburzenia czucia i zinterpretować ich wyniki;	PIEL2P_B.U47
U10	rozpoznać zmiany skórne na stopie oraz schorzenia paznokcia u pacjenta z cukrzycą;	PIEL2P_B.U48
U11	rozdzielić i usuwać nagiotki, modzele oraz pielęgnować skórę stóp wokół rany u pacjenta z cukrzycą;	PIEL2P_B.U49
U12	przygotować pacjenta do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany oraz ogólnego postępowania wspomagającego proces gojenia ran oraz jego rodzinę lub opiekuna do opieki nad pacjentem w tym zakresie;	PIEL2P_B.U50
U13	przeprowadzić diagnostykę kwalifikującą chorego do kompresjoterapii;	PIEL2P_B.U51
U14	stosować kompresjoterapię profilaktyczną w profilaktyce pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowej oraz stosować kompresjoterapię leczniczą w chorobach układu żylnego i limfatycznego;	PIEL2P_B.U52
U15	pobrać materiał biologiczny z rany do badania bakteriologicznego i innych badań, w tym badania mykologicznego i wirusologicznego;	PIEL2P_B.U53
U16	wyznaczyć miejsca wylonienia przetoki jelitowej i moczowej, oceniać ich funkcjonowanie oraz stosować nowoczesne techniki pielęgnacji;	PIEL2P_B.U54
U17	dobierać sprzęt i środki do zaopatrzenia przetoki jelitowej i moczowej oraz doradzać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi w zakresie refundacji i doboru tego sprzętu i tych środków oraz w zakresie możliwości wsparcia społecznego;	PIEL2P_B.U55
U18	przygotować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna do postępowania w przypadku wystąpienia powikłań dermatologicznych i chirurgicznych przetoki jelitowej i moczowej;	PIEL2P_B.U56
U19	wykonać irygację przetoki jelitowej (kolostomii);	PIEL2P_B.U57

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Ponosić odpowiedzialność za realizowane świadczenia zdrowotne;	PIEL2P_K5

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin			Próba pracy*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)* np. test - stosowany w e-learningu, udział czynny w, debriefingu, debriefingu		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	Sym .	C	Z P	W	C	...	W	C	Z P	W	C	...	W	C	Z P	W	C	sym
W01	+										+								+		
W02	+							+			+										
W03	+							+											+		
W04	+			+		+						+									
W05	+							+													
W06	+							+													
W07	+							+				+									
W08	+							+													
U01						+		+			+										+
U02				+		+		+				+					+				+
U03						+		+													+
U04				+		+		+									+				+
U05						+		+													+
U06						+															+
U07				+		+															+
U08						+						+									+
U09				+		+															+
U10						+															+
U11						+															+
U12						+						+									+
U13						+															+
U14				+		+															+
U15						+															+
U16						+															+
U17						+															+
U18						+															+
U19				+		+															+
K01						+		+			+						+				+

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Zaliczenie kolokwium/ testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy na poziomie od 60 do 67%
	3,5	Zaliczenie kolokwium/ testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy na poziomie od 68 do 75%
	4	Zaliczenie kolokwium/ testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy na poziomie od 76 do 83%
	4,5	Zaliczenie kolokwium/ testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy na poziomie od 84% do 91%
	5	Zaliczenie kolokwium/ testu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy na poziomie 92% i więcej
ćwiczenia (C)*	3	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, projekt/odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające
	3,5	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, projekt/odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela
	4	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, projekt/odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.
	4,5	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych
	5	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

Symulacja medyczna/zajęcia praktyczne(sym,zp)	3	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: Próba pracy 61%-68%*;
	3,5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: Próba pracy 69%-76%*;
	4	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: Próba pracy 77%-84%*;
	4,5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: Próba pracy 85%-92%*;
	5	Symulacja medyczna-100% obecności Oddział: Próba pracy 93%-100%*;
	*Kryteria oceny „Próby pracy” (0-100 punktów): 1. Przestrzeganie zasad i technik wykonywanych zabiegów i ich dokumentowania (0-10 pkt.) 2. Samodzielność i pewność w podejmowaniu decyzji w poszczególnych etapach procesu pielęgnowania chorego (0-10 pkt.) 3. Dostosowywanie interwencji do sytuacji indywidualnej pacjenta i rozpoznanych problemów (0-10 pkt.) 4. Prowadzenie rozmowy z pacjentem oraz stosowanie technik komunikowania terapeutycznego (0-10 pkt.) 5. Zaangażowanie w proces pielęgnowania chorego (obserwację, opiekę, aktywizację, zapewnienie bezpieczeństwa) oraz umiejętność pracy w zespole (0-10 pkt.) 6. Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta i realizowanej opieki (0-10 pkt.) 7. Przekazywanie informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutyczno-opiekuńczego z uwzględnieniem ustnego raportu pielęgniarstwa opartego o metodę procesu pielęgnowania (0-10 pkt.) 8. Wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktyce klinicznej (do obserwacji i interpretacji objawów choroby i powikłań leczenia; obserwacji zachowań pacjenta oraz przewidywania ich skutków; planowaniu opieki) (0-10 pkt.) 9. Przestrzeganie postaw etycznych w pracy z pacjentem i jego rodziną oraz praw pacjenta (0-10 pkt.) 10. Krytyczna ocena podejmowanych zadań i prezentowanych postaw (0-10 pkt.)	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	90	90
<i>Udział w wykładach*</i>	15	15
<i>Udział w e-wykładach*</i>	5	5
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*</i>	20	20
<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*</i>		
<i>Udział w zajęciach praktycznych</i>	40	40
<i>Udział w symulacji medycznej</i>	10	10
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	10	10
<i>Przygotowanie do wykładu*</i>		
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, symulacji*</i>	2	2
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*</i>	5	5
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*</i>	3	3
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej*</i>		
<i>Inne (jakie?)*</i>		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	100	100
PUNKTY ECTS za przedmiot	4	4

**niepotrzebne usunąć*

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....